

have den røde Fane, thi der foreligger ogsaa i Ministeriet Klager, bl. a. fra Fyn, over, at det er sket, vel, saa skulle de have Lov til at bestemme, at det ikke finder Sted. Jeg tror ikke, at man i disse Sager skal indføre en Uniformitet over hele Landet, saaledes at det i alle Menigheder absolut skal gaa efter samme Regler, der maa man kunne lade Selvstyret raade.

Det 3die Lovforslag af den Cyklus, jeg har den Ære at fremsætte, angaar Forslag til Lov om Valgmenigheder. Ærede Medlemmer, som gennemlæse dette Lovforslag, naar de nu faa det i Hænde, ville maaske straks gøre den Bemærkning til sig selv: det er mærkeligt, at dette Lovforslag er saa stort, da det jo ikke indeholder noget saa væsentlig forskelligt fra det, der nu er gældende, men Grunden dertil skal jeg ganske kort nævne. Den nugældende Lovgivning om Valgmenigheder grunder sig paa 2 Love, nemlig Loven af 15de Maj 1868 og Loven af 7de Juni 1873, som er et Tillæg til den førstnævnte. Det voldte stærk Kamp at faa Loven af 1868 i Stand, og man tog derfor kun de allernødvendigste Grundtræk med i Loven og sagde: lad saa Ministeren sørge for Resten. Valgmenighedernes Venner havde den Gang god Tro til Ministeren, og man vedtog derfor, som sagt, kun ganske lidt i Loven, men fastsatte i § 4, at de videre fornødne Bestemmelser angaaende Valgmenighedens og Præstens Stilling, Menighedsmedlemmernes Benyttelse af vedkommende Sognekirker og Kirkegaarde, Førelsen af Kirkebøger m. v. skulde fastsættes gennem Kirke- og Undervisningsministeriet. Det førte saa til, at da vi skulde organisere den første Valgmenighed, fremkom der samtidig en Minister-skrivelse med en hel Række af Regler for Valgmenighedernes Bestyrelse og hvad der til hører, selvfølgelig væsentligt i Overensstemmelse med Reglerne for Folkekirken, thi Valgmenigheden er jo en Menighed inden for Folkekirken. Naar man nu kommer til at revidere Lovgivningen om Valgmenigheder og foreslaar Ændringer i den, finder jeg det naturligt, at man i selve Lovforslaget saa optager alle de Ting, der nu gælde for Valgmenighederne, saaledes at enhver Mand i Landet kan tage Loven frem og sige: Her er Loven om Valgmenigheder, og den indeholder alt, hvad der gælder for disse. Derfor har man i dette Lovforslag optaget alle de Regler, der gælde om deres Bestyrelse, og ærede Medlemmer maa ikke tro, at her er en ny Lovgivning om Valgmenigheder, det er kun

paa ganske enkelte Punkter, at der er noget nyt, og det væsentligste af disse Punkter omhandler den Betingelse for Opprettelsen af en Valgmenighed, at den skal have sin egen Kirke. Da man i 1868 indsatte denne Betingelse om Kirkebygningen, var det vel sagtens i den Hensigt, at det skulde være en Opfordring til ikke at overile sig ved Dannelsen af en Valgmenighed, at Befolkningen skulde sige til sig selv: Det er noget, vi skulle betænke os paa flere Gange, inden vi gaa til Dannelsen af en Valgmenighed. Først skulde vi lønne Præsten; dernæst Kirkesangeren, dernæst er der Udgifter til Provsten, og desuden skulde vi bygge en Kirke, og det koster mange Penge. Jeg antager, at man i 60'erne tog det Punkt med om Kirkebygningen, fordi man tænkte som saa: Det skal ikke være en overilet Handling, det at oprette en Valgmenighed. Hele Lovgivningen om Valgmenigheder er jo inden for Folkekirkens Indretning som en Slags Ventil. Jeg behøver ikke her at minde om den historiske Anledning til, at vi fik Valgmenighedsloven, den er ærede Medlemmer meget vel bekendt. Det er altsaa som en Slags Ventil i den kirkelige Lovgivning. Men en Ventil skal helst være indrettet saaledes, at den uden alt for stor Vanskelighed kan aabnes, inden en Sprængning kommer til Stede, og er den aaben, skal den ogsaa være indrettet saaledes, at den kan lukkes igen. Bliver den staaende aaben, er det en slet og daarlig Ventil. Men dette med Kirkebygningerne, som Valgmenigheden skal skaffe til Veje, er nærmest en saadan Ventil, som staar aaben altid. Naar de nemlig efter store Ofre have faaet en Kirkebygning — maasko endogsaa paa Grund af, at rent personlige Spørgsmaal have gjort sig gældende — og dermed mener jeg ikke personlige Spørgsmaal af mindre heldig Art, men at det netop har været Hensynet til en Forkyndelse, man satte Pris paa — saa er alting foreløbig meget vel, men efter nogle Aars Forløb kan Forholdet meget godt medføre, at dette Spørgsmaal, det personlige Forhold, har ændret sig; den oprindelige Præst er maaske død, og der kan være kommet en Sognepræst, som Menigheden netop udmærket godt kunde slutte sig til. Men saa staar Kirkebygningen der, som de ikke kunne slippe for; de kunne ikke være bekendte at gaa bort fra den, og de kunne ikke anvende den til noget andet. Det er ikke heldigt. Naar vi se ud over Landet i dette Øjeblik, ville vi finde et Eksempel for vort Øje, som vidner meget betydeligt om, at